

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۲۸۸
شماره ثبت ۲۳۹

دوره یازدهم - سال اول
تاریخ چاپ ۱۳۹۹/۸/۵

یک شوری

طرح اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی

کمیسیون‌های ارجاعی

اصلی:	اجتماعی
فرعی:	امور داخلی کشور و شوراها - برنامه و بودجه و محاسبات - بهداشت و درمان - عمران - قضائی و حقوقی

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۵۲ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

به دلایل زیر قانون موجود نیازمند اصلاح می باشد: کاهش درآمدهای سازمان به دلیل اصلاح ماده (۵) قانون بابت ۲۰٪ سهم کارفرمایی و وصول صرفاً ۵٪ از سهم کارفرمایی از محل عوارض صدور پروانه که منجر به کسری ۱۵۰۰ میلیارد تومانی در سال ۹۷ و برآورد کسری منابع ۸۰۰۰ میلیارد تومانی در سال ۹۸ خواهد شد. بدلیل ابهامات قانونی اختلاف نظر سازمان با شهرداریها در مورد عوارض صدور پروانه بوجود آمده است بطوریکه شهرداریها مبالغ قابل توجهی تحت عناوین تغییر کاربری، تغییر کاربرد، بهای خدمات، متفرقه و ... از سازندگان مسکن می گیرند لیکن این مبالغ را به سازمان اعلام نمی نمایند که این امر منجر به اختلاف بین سازمان و سازندگان مسکن می گردد و نیز بعضاً منجر به فساد در سیستم شهرداری و تأمین اجتماعی می شود. علیرغم اینکه مجلس اختیار افزایش ۵٪ عوارض صدور پروانه را به دولت محول نموده بدلیل مخالفت وزارت خانه های مسکن و شهرسازی و کشور، دولت تاکنون نسبت به تصویب این افزایش اقدام ننموده است. علیرغم اینکه باستناد قانون کلیه صادر کنندگان مجوز مشمول قانون می باشند، لیکن مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی و شهرکهای صنعتی که مجوز ساخت و ساز صادر می نمایند از اجرای قانون خودداری کرده و خود را مشمول قانون نمی دانند. بدلیل رکود ساخت و ساز اخذ کلیه عوارض در زمان صدور پروانه ممکن است موجب رکود بیشتر گردد. لکن اخذ برخی از عوارض در زمان انتقال املاک موجب کاهش ساخت و ساز نخواهد شد. بدلیل اینکه همه کارگران ساختمانی زیر پوشش بیمه کارگران ساختمانی نیستند، سازندگان مجبورند علاوه بر پرداخت حق بیمه به تامین اجتماعی، با پرداخت حق بیمه جداگانه، کارگران شاغل در پروژه های خود را بیمه عمر و حوادث نمایند. این اقدام به نوعی پرداخت حق بیمه مضاعف است. شرکتهای پیمانکاری بخش ساختمان یک بار حق بیمه کارگر ساختمانی را براساس زیربنا پرداخت میکنند و برای بار دوم درصدی از ارزش قرارداد خود را باید به سازمان تامین اجتماعی پرداخت کنند. پرداخت مضاعف منجر به افزایش هزینه تمام شده ساختمان و باعث فشار به مردم می شود. این طرح برای رفع این اشکالات تهیه شده است.

جعفر قادری - ابراهیم عزیزی شیراز - قاسم ساعدی - مجید نصیرانی - علیرضا شهبازی -
رحمت اله نوروزی - سیدجواد ساداتی نژاد - علی آذری - احمدحسین فلاحی - سیدجواد حسینی کیا -
بهرروز محبی نجم آبادی - رضا حاجی پور - پرویز اوسطی - مصطفی طاهری - صدیف بدری -
فرهاد طهماسبی - محمدصالح جوکار - مسلم صالحی - محمد آشوری تازیانی -

سیدمحمد رضا میرتاج الدینی - علی خضریان - علیرضا منادی سفیدان - جواد کریمی قدوسی -
جعفر راستی - رسول فرخی میکال - سیدموسی موسوی - احسان ارکانی - غلامحسین کرمی -
علی علی زاده - محسن علیزاده - رمضانعلی سنگدوینی - علی اصغر عنابستانی - حسن نوروزی -
سیدمرتضی خاتمی - علی بابائی کارنامی - سیدامیرحسین قاضی زاده هاشمی - جلیل مختار -
بهزاد رحیمی - مهدی روشنفکر - روح اله ایزدخواه - سلمان اسحاقی - احمد محرم زاده یخفروزان -
محمد باقری - کیوان مرادیان کوچکسرائی - فریدون حسنونند - محمدتقی نقدعلی -
سیدکاظم دلخوش اباتری - سمیه محمودی - انور حبیب زاده بوکانی - نصراله پژمان فر -
علی اکبر کریمی - کمال حسین پور

عنوان طرح:

اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی

ماده واحده - ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۸۶/۸/۹ و اصلاحات
بعدی و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۵- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت هفت درصد (۷٪) حق بیمه سهم بیمه‌شده (از
کارگر) و سهم کارفرما از متقاضیان صدور پروانه ساختمانی، متناسب با مجموع حق بیمه وصولی از کارگران
و متقاضیان پروانه ساختمانی، کارگران ساختمانی دارای پروانه مهارت مشمول این قانون را بیمه نماید.
متقاضیان پروانه ساختمانی اعم از ایجاد یا تجدید بنا در محدوده، حریم و خارج از حریم شهرها،
محدوده روستاها، مناطق آزاد تجاری - صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی و شهرک‌های صنفی و صنعتی، مکلفند
برای هر متر مربع زیربنا در همه طبقات و جهت توسعه بنا نسبت به سطح زیربنای توسعه یافته به عنوان
سهم کارفرما، حق بیمه کارگران ساختمانی پرداخت نمایند.

حق بیمه به ازای هر متر مربع سطح زیر بنا معادل یک و دو دهم درصد (۱،۲٪) قیمت روز زمین
محل صدور پروانه با توجه به کاربری‌های مختلف تعیین شده در پروانه، موضوع تبصره (۳) ماده (۶۴)
قانون مالیات‌های مستقیم (اصلاحیه سال ۱۳۹۴) محاسبه و توسط متقاضی پروانه به حسابی که سازمان تأمین
اجتماعی تعیین نموده است، واریز می‌شود.

صدور پروانه ساختمانی توسط مراجع ذیربط از جمله شهرداریها، مناطق آزاد تجاری - صنعتی، مناطق
ویژه اقتصادی، شهرکهای صنفی و صنعتی، بخشداری‌ها و دهیاری‌ها منوط به ارائه گواهی واریز حق بیمه
به حساب تعیین شده و یا اعلام تقسیط آن توسط سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود. سازمان موظف است
از زمان واریز وجه توسط متقاضی، حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت، گواهی واریز وجه را به متقاضی ارائه

نماید، در غیر اینصورت مراجع صدور پروانه موظفند براساس فیش واریزی متقاضی، نسبت به صدور پروانه اقدام نمایند. صدور پایانکار منوط به ارائه رسید پرداخت کامل حق بیمه است.

سازمان تامین اجتماعی موظف است حساب درآمد و هزینه‌های موضوع این قانون را جداگانه نگهداری نماید.

تبصره ۱- در صورت عدم تأمین منابع لازم جهت گسترش پوشش بیمه ای کارگران ساختمانی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موضوع افزایش درصد تعیین شده تا سقف پنج درصد (۵٪) را به هیأت وزیران ارائه می نماید و با تصویب آن، سازمان مذکور مکلف است درصد افزایشی را اعمال نماید.

تبصره ۲- به منظور تسهیل در روند اجرای طرح های مصوب نوسازی و بهسازی بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری، با معرفی شهرداری، املاک واقع در طرح های مصوب، از پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف در مبلغ پرداخت حق بیمه سهم کارفرما برخوردار می گردند.

تبصره ۳- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حساب درآمد و هزینه های موضوع این قانون را جداگانه نگهداری نماید و هر سه ماه گزارش عملکرد این ماده اعم از میزان درآمد تحقق یافته و هزینه و خسارات پرداختی افراد تحت شمول قدیم و جدید را به تفکیک به سازمان برنامه و بودجه و کمیسیون های بهداشت و درمان و برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

تبصره ۴- در صورت درخواست متقاضی دریافت پروانه، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حق بیمه کارگران ساختمانی را بر مبنای حق بیمه سهم کارفرما در زمان صدور پروانه ساختمانی تا مدت سه سال و بدون دریافت سود، تقسیط کند. ترتیب پرداخت حق بیمه از طرف دارنده پروانه به منزله مجوز برای اخذ پروانه است. در هر حال صدور پایان کار منوط به ارائه مفصاحساب می باشد. سازمان تامین اجتماعی و مراجع صدور پروانه موظف هستند شرایط ارتباط بر خط را فراهم آورند تا انجام تاییدیه ها در کوتاه ترین زمان ممکن انجام شده و جلو هر گونه جعل در اسناد گرفته شود.

سازمان تامین اجتماعی مکلف است بعد از پرداخت آخرین قسط توسط متقاضی، حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت مراتب را به مرجع صدور پروانه اعلام نماید. در غیر اینصورت مراجع ذیربط موظف به صدور پایان کار می باشند.

تبصره ۵- در صورت صدور رأی ابقای اضافه بنا برای ساختمان های دارای تخلف در کمیسیونهای مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری که سال ساخت آنها بعد از زمان تصویب این قانون (۱۳۸۶/۸/۹) است، مؤدی موظف است بر اساس ضوابط مندرج در صدر این ماده نسبت به پرداخت حق بیمه اضافه بنا اقدام و مفصاحساب اخذ نماید. ساختمانهای ساخته شده قبل از این تاریخ از پرداخت حق بیمه موضوع این قانون معاف می باشند.

تبصره ۶- در صورتی که حوادث ناشی از کار منجر به مصدومیت، فوت یا از کارافتادگی کارگر ساختمانی گردد (اعم از کارگران دارا یا فاقد کارت مهارت فنی)، خسارت وارده بر عهده سازمان تامین اجتماعی است. در صورتی که متقاضی با وجود الزام به گرفتن پروانه نسبت به اخذ آن اقدام ننموده باشد،

سازمان تأمین اجتماعی علاوه بر حق بیمه موضوع این قانون، جریمه‌ای به‌طور مقطوع معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) اصل حق بیمه محاسبه و وصول خواهد کرد.

در مواردی که کارفرما نسبت به بیمه مسئولیت مدنی ساختمان اقدام کرده باشد و جبران خسارت جانی کارگران آسیب دیده توسط بیمه پرداخت شده باشد مشمول جریمه موضوع این تبصره نمی‌شود.

تبصره ۷- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری سازمان تأمین اجتماعی، امکان استفاده آن دسته از کارگران غیرحرفه‌ای ساختمانی که از زمان تصویب این قانون با رایه اسناد مثبت در کلان شهرها حداقل ده سال و در سایر شهرها حداقل پنج سال سابقه سکونت و یا فعالیت داشته و به عنوان کارگر ساده در کارهای ساختمانی فعالیت می‌نمایند و به علت شرایط سنی و سطح تحصیلات با تایید سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، امکان فراگیری و دریافت کارت مهارت فنی را دارا نمی‌باشند، با صدور کارت کارگر ساده ساختمانی، تحت پوشش این قانون قرار دهد.

آیین نامه اجرایی این تبصره ظرف مدت سه ماه توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سازمان تأمین اجتماعی و سایر دستگاههای ذیربط تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

تبصره ۸- استفاده دارندگان موافقت اصولی، پروانه کسب، کارت بازرگانی و کارگران شاغل در کارگاه‌های صنفی و صنعتی و موارد مشابه غیرمرتبط از خدمات بیمه این قانون ممنوع می‌باشد و ادارات کل استانی و ادارات شهرستانی تأمین اجتماعی موظف به رعایت این موضوع بوده و هرگونه اقدام مغایر با آن، جرم تلقی می‌شود و متخلف (اعم از کارفرما و کارگر حسب مورد) ملزم به جبران خسارات وارده و واریز وجوه دریافتی به حساب سازمان تأمین اجتماعی خواهند بود.

تخلف کارکنان در هیات رسیدگی به تخلفات سازمان بررسی و وفق مقررات با خطای برخورد می‌گردد.

تبصره ۹- مبالغی که موقع صدور پروانه طبق مقررات این ماده پرداخت می‌گردد، در محاسبه حق بیمه کارگران پیمانکار موضوع بند (۲) ماده (۲) این قانون محسوب خواهد گردید.

تبصره ۱۰- مراجع صادرکننده پروانه ساختمانی موظفند قبل از صدور پروانه، اطلاعات مربوط به پروانه و پایانکار و متراژ زیربنای پروانه ساختمانی را به سازمان تأمین اجتماعی برای محاسبه و دریافت حق بیمه کارفرما اعلام نمایند. گزارش مراجع صدور پروانه ملاک محاسبه حق بیمه توسط سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود.

سازمان تأمین اجتماعی در جهت تسهیل کار مودیان می‌تواند محاسبه و دریافت و واریز حق بیمه ساختمانی را به مرجع صدور پروانه در قالب تفاهم نامه با پرداخت کارمزد حداکثر به میزان یک درصد (۱٪) مبلغ وصولی واگذار نماید.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل

به شرح زیر تقدیم می‌شود:

- ۱- سابقه تقدیم: ماده ۱۳۰ قبلاً تقدیم نگردیده است
- مجلسیون
- صحن
- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در
- (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با:
- با تغییر اساسی
- پیش از انقضاء شش ماه
- با انقضاء شش ماه
- با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)
- بدون تغییر اساسی
- با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس
- می باشد
- می باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

- رعایت شده است.
- رعایت شده است (با نظر کارشناسی)
- رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.
- در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

- اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد
- دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد
- سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد
- چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۸-

- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان مواد متعدد
- بیش از یک موضوع ماده واحده
- مواجه با ایراد نمی باشد.
- می باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ :

اول: از نظر قانون اساسی؛

- طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

- طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

- طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
- دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

- الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
- نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.
- ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود
- می شود
- و نیاز به ۲/۳ رای نمایندگان ندارد.
- دارد.

تعداد یک برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

- ۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
- دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- در عنوان باید مشخصات ماده اصلاحی ذکر شود، همچنین نام قانون اصلاحی باید به صورت کامل درج گردد، لذا لازم است عنوان به صورت ذیل اصلاح شود: «طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی»
- ۲- تبصره اصولاً مبین استثنائات وارد بر حکم است اما در این طرح هر یک از تبصره‌ها دارای حکم مستقلی هستند و باید به صورت مواد جداگانه ذکر شوند.
- ۳- در ماده (۵) به جای عبارت «اصلاحی ۱۳۹۴» عبارت «الحاقی ۳۱/۴/۱۳۹۴» و به جای عبارت «پروانه مهارت» عبارت «کارت مهارت» درج شود.
- ۴- جمله ابتدایی تبصره (۳) تکرار جمله انتهایی صدر ماده است.
- ۵- عبارت «تا انجام تاییدیه‌ها در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام شده و جلوی هر گونه جعل در اسناد گرفته شود» مندرج در تبصره (۴) خبری است و درج آن خلاف اصول نگارش متون قانونی است لذا حذف آن ضروری است.
- ۶- در تبصره (۵) بعد از عبارت «قانون شهرداری» عبارت «مصوب ۱۱/۴/۱۳۳۴» ذکر شود.
- ۷- لازم است عبارت «از زمان تصویب این قانون» مندرج در تبصره (۷) حذف شود، زیرا مطابق قاعده عمومی مندرج در ماده (۲) قانون مدنی آثار قانون پس از لازم‌الاجراء شدن جاری خواهد شود. همچنین عبارت «این قانون» موجد ابهام است که مقصود از آن اصلاحیه حاضر است یا قانون اصلی.
- ۸- با توجه به عبارت «هر گونه اقدام مغایر با آن، جرم تلقی می‌شود» در تبصره (۸) لازم است که مجازات مدنظر نیز بیان شود.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱. در اجرای بند (۱):

- الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض
- وجود ندارد وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.
- ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط
- وجود ندارد وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲. در اجرای بند (۳):

- با عنایت به بررسی‌های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع
- لازم است. لازم نیست.

تعداد دو برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

بخش های قانون: باب سوم-فصل اول-ماده ۶۴**باب سوم-فصل اول-ماده ۶۴-ب-تبصره ۳

عنوان قانون: قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۲۳ مصوب: ۱۳۸۶/۰۸/۰۹

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران -- منقح ۱۳۹۶/۱۱/۲۵ مصوب:

۱۳۷۲/۰۶/۰۷

بخش های قانون: همه متن

عنوان قانون: قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۰۹/۰۵ با اصلاحات و الحاقات

بعدی == منقح ۱۳۹۷/۱۱/۶ مصوب: ۱۳۸۴/۰۹/۰۵

بخش های قانون: همه متن